

at der er gjort Gaver af Kirkens Midler. Det er vist, at det har jeg erkjendt, men jeg søiede til, at det er aldrig skeet uden den lokale Bestyrelses Samtykke eller mod dens Bægring, og det er noget ganske Andet end det, som den høitærede Minister hvtrede, at jeg skulde have sagt, og naar jeg der har talt om den lokale Bestyrelse, saa har jeg derved ikke sigtet til Stiftsøvrigheden, men til den første lokale Bestyrelse af Kirken. At Stiftsøvrighederne, ialtsalb den, hvoraf jeg har den Ære at være Medlem, ikke gjøre unødvendige Indsigelser, fremgaaer dog klarest deraf, at de Midler, som indvindes ved de Kirker, som høre under Stiftets umiddelbare Bestyrelse, for Dieblirket for største Delen anvendes til at hjælpe uformuende Kirker, og Stiftsøvrigheden har aldrig tænkt paa at gjøre Vanskeligheder ved fremdeles at anvende disse Stiftets Kirkers Midler paa den anførte Maade. Det er kun med Hensyn til de Kirker, som have en lokal Bestyrelse, og hvis lokale Bestyrelse har gjort Erindringer imod, at Kirkens Formue benyttes paa den attraaede Maade, at Stiftsøvrigheden har troet at burde tage Kirkerne i Forsvar, og man har troet saameget suarere at burde gjøre det, som der er flere af disse Kirker, der selv trængte haardt til de Summer, som fordredes af dem. Jeg vil kun nævne de bornholmske Kirker, der eie sig selv, og af hvilke mange ere i en saadan Forfatning, at de selv haardt kunne behøve Hjælp, uden at det dog er blevet forlangt. Naar den høitærede Minister har udtalt, at Intet er til Hinder for, at Laan gives rentefrit, saa har han fuldkomment Ret deri; thi det fremgaaer tydeligt af D. L. 2—22—79. Der siges udtrykkeligt, at Kirker, som have laant Penge af andre Kirker til deres Fornødenhed, skulde give Rente deraf, dersom de selv ere formuende eller have Penge paa Rente, altsaa skulde de under modsat Forudsætning ikke give Rente deraf, og der er derfor ogsaa givet mange Laan af Kirker, som ikke have været forrentede, men de have dog langtfra været Gaver. Der er altid udstedt Obligationer for saadanne Laan, og flere af disse Laan, som navnlig stiftedes i 1793 og 1795, og for hvilke der er udstedt Obligationer til den sjællandske Stiftsøvrighed, ville om spoe Tid kunne ventes at faaes be-

talte, naar Konjunkturerne, navnlig Kornpriserne, vedblive at være saa gunstige som for Dieblirket. Det viser sig saaledes, at rentefrie Laan og Gaver langtfra ere det Samme. Ved Gaver giver jeg Altsalb paa, hvad der engang er givet, men ved rentefrie Laan forbeholder jeg mig Afgang til engang i Tiden at kunne faae det betalt, som jeg har ublaant.

Formanden: Jeg maa gjøre den Bemærkning til den sidste ærede Taler, at han er her tilstede som Medlem af Thinget og ikke som Stiftsøvrighed; hvad der hvtres om en Stiftsøvrighed, kan af den ærede Landsthingsmand ikke henføres til ham.

Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet: Altsalb har jeg ikke henført mine Ytringer til den ærede Landsthingsmand. At den ærede Landsthingsmand selv henfører dem til sig, kan maaskee den ærede Formand forhindre, jeg kan ikke forhindre det. Jeg finder mig imidlertid foranlediget til den almindelige Bemærkning, at der ikke her er Tale om Ytringsfriheden, men der er Tale om, at efterkomme givne Ordre, og saalænge jeg har med Ministeriet at gjøre, maa jeg forlange alle givne Ordre efterkomme.

F. Rielsen: Jeg vil tillade mig at henvende Opmærksomheden til et andet Punkt i dette Lovforslag, nemlig til S. 3. Denne Paragraf stiller den Fordring til Landsthinget, at det skal forandre en Bestemmelse, som af Landsthinget selv er indsat i Loven af 19de Februar 1861 og som dernæst har fundet Billovelse i det andet Thing. Det blev i dette Thing netop indført i Loven, at naar særlige Syn skulde afholdes over en Kirke ifølge Autoriteternes Begjæring eller Ministeriets Bestemmelse, skulde dette særlige Syn befores af det Offentlige; ja, der blev endog givet Udsigt til, at selv naar den private Kirkeeier skulde forlange et særligt Syn, kunde han blive fri for Omkostningerne, dersom det viste sig, at hans Begjæring var i høi Grad begrundet. Nu derimod foreslaaes der, at der skal sættes den Bestemmelse, at Afgiften ved særlige Syn